

19 מרץ 2017

כ"א אדר, תשע"ז

עמדת שדולת הנשים בנושא: יישום המלצות דו"ח הצוות המשרדי לבחינת תופעת הדרת הנשים

מוגש לועדה לקידום מעמד האישה ושוויון מגדרי לקראת דיון בנושא ביום 21.3.17

שדולת הנשים בישראל מברכת את חה"כ עאידה תומא-סלימאן ואת עו"ד דינה זילבר, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, על ייזום הדיון בנושא יישום המלצות דו"ח הצוות המשרדי לבחינת תופעת הדרת הנשים. אנו שמחות על קיומו של דיון חשוב זה ומבקשות להביע את עמדתנו בנושא. אנו סבורות כי יישום המלצות הדו"ח תוך התייחסות למגוון הזירות בהן מתקיימת ההדרה, היא חיונית ומהותית ביותר כדי למגר תופעה זו והכל כמפורט להלן:

1. בתמצית, עמדת שדולת הנשים בישראל היא שנושא הדרת נשים מהמרחב הציבורי הוא אחת הבעיות החמורות והדחופות ביותר העומדות בפנינו.
2. תופעת הדרת הנשים מהווה איום של ממש על ההישגים המשמעותיים שהושגו בתחום זכויות הנשים והשוויון המגדרי בישראל. בשנים האחרונות נעשים ניסיונות רבים להצר את רגליהן של נשים ולהדיר אותן ממרחבים ציבוריים שונים: הרחוב, זירת העבודה, זירת התרבות, הספורט והפנאי, האקדמיה, סקטור השירותים, המשטרה והצבא. על אף ההיכרות עם המונח "הדרת נשים", מונח זה מיוחס עדיין לתופעות קיצון, ואין הבנה מספיקה בקרב הציבור או בקרב קובעי המדיניות של ממדי התופעה וסכנותיה ארוכות הטווח. יתר על כן, למרבה הצער, תופעות אלה רק הולכות ומתרחבות.
3. התפשטות נורמות ההדרה מתאפשרת בשל מספר מנגנונים מרכזיים: התחזקות הרטוריקה של "אחדות העם", "שילוב" וכד'; חולשתן המבנית של נשים לעמוד על זכויותיהן ולהיאבק בהדרה; וכן העובדה שרבים, גם בקרב קובעי המדיניות, אינם מבחינים בקשר בין מקרה נקודתי אחד למשנהו ואינם מזהים כי מדובר בתופעה שמציבה סכנות ממשיות לשוויון של נשים ולכבוד האדם שלהן.
4. בשנת 2013 אימץ היועץ המשפטי לממשלה את המלצות הצוות לבחינת תופעת הדרת הנשים וקבע כי על כל אחת מהרשויות הציבוריות הנוגעות בדבר לפעול באופן מהיר, יעיל ונחרץ להפסקת ביטויי ההפרדה והאבחנה בתחום אחריותה והשפעתה. בהתאם פנה היועץ המשפטי לשרים במגוון משרדי הממשלה ופירט את תמצית ההמלצות בנושאים הנוגעים לכל אחד מהמשרדים. בהמשך להמלצות הצוות ופנייתו של היועץ המשפטי לממשלה, הוצאו הנחיות מטעם המשרדים השונים בנוגע לטיפול ומניעה של תופעות הדרת הנשים. על יישום המלצות הדו"ח המשרדי אמונה עו"ד דינה זילבר, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, אשר פועלת מתוך מחויבות עמוקה ליישום ההמלצות ומאבק בתופעת הדרת הנשים.
5. שדולת הנשים בישראל רואה בבעיית הדרת הנשים נושא ליבה מרכזי לטיפול על ידה בשנים הקרובות. בכוונת השדולה לייסד קו פתוח לטיפול במופעים השונים של התופעה, למסד מרכז מחקר ומידע בנושא ולפעול משפטית, ציבורית ותקשורתית למען הבאת הנושא לסדר היום הציבורי תוך דרישה לטיפול רציני מכלל הגורמים האחראיים לכך בממשלה, במשטרה, בצבא וברשויות המקומיות.

שדולת הנשים בישראל
لهيئة النساء في إسرائيل
The Israel Women's Network

6. על מנת להבטיח טיפול רציני בתופעת הדרת הנשים, אנו ממליצות על הקמת תת וועדה נגד הדרת נשים בכנסת. וועדה כזו תוכל לעקוב באופן רציף וצמוד אחר אכיפת החוק והמלצות דו"ח הצוות המשרדי.
7. יצוין כי שדולת הנשים בישראל תומכת בלב שלם בשילוב האוכלוסיות החרדיות והדתיות בכל שדרות החברה ומוסדות המדינה. אלא ששילוב כאמור אסור שידחוק את רגליהן של נשים. קיימים פתרונות רבים המאפשרים שילוב ראוי של חרדים ודתיים ללא פגיעה במעמדן של נשים. לעמדתנו, כל גורמי הממשלה העוסקים בשילוב חרדים באקדמיה, בצבא ובשוק התעסוקה צריכים להיות מוכוונים לפתרונות שמאפשרים שילוב ראוי, אולם ללא דחיקתן של נשים.
8. אנו קוראות לכלל חברות וחברי הכנסת, שמעמדן של נשים וההישגים בתחום השוויון המגדרי חשובים להם ויקרים לליבם, לעשות כל מאמץ כדי להבטיח את יישום המלצות דו"ח הצוות המשרדי לבחינת תופעת הדרת הנשים, תוך הבטחת מחויבותם של כלל הגורמים הממשלתיים והציבוריים למאבק חסר פשרות בתופעה.